

Naročnina

z naša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani; cela stran 600
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 15 Din
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo

IV. LETO

Murska Sobotica, 30. junija 1935.

ŠTEV. 26

Vidov dan.

Vidov dan leta 1389! Rodila ga je nesloga med brati in zaplakale so sirote za svojimi očeti, matere nad mrtvimi sinovi. Drago kupljena svoboda je izginila v sencah turškega polumeseca, ki se je usidral na srbskem nebu za dolga stoletja. A narod ni klonil za vedno, ni se udal težki usodi, ni prodal svojo bodočnost zmagovalcem. Iz prelite krvi je črpal svojo moč, je koval svojo bodočnost s trdo vero v lastne sile. To zaupanje v samega sebe, v svojo nacionalno življenje pa je prineslo srbskemu narodu svobodo, ne samo njemu temveč vsem bratom iste krvi na našem jugu. Poraz na Kosovem je bila le težka odkupnina za našo svobodo.

Vidov dan leta 1914! Sarajevo! Križev pot narodov. Ko je bil naš narod dozorel v vseh svojih željah, ko je ojeklenel v večnem trpljenju in suženstvu, ko je glasno zahteval svoje pravice, je sprožil Princip samokres... Bil je znak za pohod tlačnih in zavrženih, oropanih najelemenarnejših človeških pravic. A pot do svobode je bila še dolga... Preko bojnih poljan je peljala, mimo razrušenih mest in vasi, mimo trupel naših najboljših sinov, ob plakajočih mater, žena in sirot... Na Albanske gore se je povzpela in zarisala svojo večno krvavo pot preko skalov tja do morja... Naša svoboda porojena iz Vidovega dne nam je zato sveta, kakor spomin na njih, ki so jo zgradili v trpljenju in smrti!

In kakor bi bila cena za njo premajhna, je zahtevala življenje našega Viteškega kralja Aleksandra I. Ujedinitelja. Ali je bila ta zadnja postaja križevega pota našega naroda, zadnja kupa gorja, ki nam je usoda nudila v napoj?

Danes se klanjamo spominu vseh onih nešteti junakov, ki so dali svoje življenje za svobodo naroda in domovine. Naša dolžnost je, da nosimo vedno v srcih njihovo ljubezen do zemlje, katero so šli v borbo za njo, da ne klonimo v težavah, temveč da z ljubeznijo do naše domovine premagamo vse težkoče, ki se nam stavljajo na pot našega nacionalnega življenja. Malodušnež propada. Upanje v lepšo bodočnost naj bo naš kosovski testa-

ment, ki so nam ga zapustili naši heroji, ko so svoje največje žrtve poklanjali domovini na oltar. In izvršili bomo njihovo oporoko le v slogi in bratstvu!

Danes je to potrebno mogoče bolj kot kedaj poprej. V tem znamenju naj nam bo Vidov dan

mejnik dogodkov, ko se ustavlja mo na poti in se ozremo okrog nas. Ob tihih molitvah za žrtve naj se v naših najsvetejših čustvih rodi veliko spoznanje o ljubezni do grude in slogi med brati. In praznik naših mučnikov bo vreden nas samih...

Naša nova vlada.

Naša vladna kriza je rešena. Kakor hitro je bila poverjena sestava nove vlade dr. Milanu Stojadinoviću, je ta pričel razgovore s politikami, ki bi prišli v poštev za sodelovanje v njegovem kabinetu. Še istega dne so bila pogajanja zaključena in dr. Stojadinović je predložil v podpis ukaz o imenovanju nove vlade, ki je takole sestavljena:

Predsednik min. sveta in zunanji minister Dr. Milan Stojadinović
Notranji minister Dr. Anton Korošec.
Minister vojske in mornarice armijski general Peter Živković
Minister za promet Dr. Mehmed Spaho.
Kmetijski minister ing. Svetozar Stanković.

Pravosodni minister Dr. Ljudevit Auer.

Gradbeni minister Miloš Bobić.

Minister za trgovino in industrijo Dr. Mila Vrbanić.

Finančni minister Dobrivoje Stojčević.

Minister za žume in rudnike Ignjat Štefanović.

Minister za telesno vzgojo naroda Mirko Komnenović.

Ministra brez portfelja Dr. Šefkija Behmen in Djuro Janković.

Nova vlada je že zaprisegla. Ob razhodu so novi ministri izjavili navzočim novinarjem, da bo vlada sodelovala s parlamentom.

POLITIKA

Vsi mandati poslancev, ki so predložili svoja pooblastila, so bili verificirani. Za predsednika skupščine je bil izvoljen prosvetni minister Čirč, ki se je odpovedal svojemu resoru. Prosvetno ministrstvo je na to prevzel dr. Marušić, ministrstvo za socialno politiko pa minister brez portfelja dr. Hasanbegović.

Demisijo vlade, je kmalu po teh spremembah podal ministrski predsednik Jevtić, da nudi namestitvijo možnost, da po volitvah nastalo politično situacijo presodi ter da izda potrebne ukrepe.

Po ostavki vlade je knez namestnik Pavle sprejel najprej Čirča, na to predsednika senata dr. Tomašića. V avdijenci so bili sprejeti tudi predsednik Jevtić, dr. Maček, dr. Korošec i. dr.

Mandat za sestavo nove vlade je Nj. Vis. knez namestnik Pavle poveril finančnemu ministru dr. Milanu Stojadinoviću.

Radi ostavke naše vlade je odloženo zasedanje Male antante, ki bi se moralo začeti dne 22. junija v Beogradu. Kedaj se sestane, še ni določeno.

Napačna je bila zunanja politika Italijanov. Do tega spoznanja so sami prišli in sami priznavajo svo-

jo pogreško. Tako pravijo: Vso skrb smo posvetili Reki, Trstu in vzhodni jadranski obali, zanemarjali pa smo kolonialno vprašanje in ostali smo pr dodeljevanju kolonij praznih rok.

Abesinska vlada je uvedla splošno vojaško dolžnost za vse nad 16 let stare moške. S tem bo imela Abesinija 800 000 mož vojske. Pravijo, da so jih italjanske grožnje do tega prisilile.

Grška vlada je sklenila, da bo pomilostila večino obsojencev zaradi zadnje revolucije. Pomilostitvenim bo vrnila tudi zaplenjeno premoženje.

Protifrancoske demonstracije so bile v vseh sirijskih mestih, tekom katerih sta bila dva Francozom prijazna politika ubita. Šele po nastopu vojaštva je bil vpostavljen mir.

7000 kitajskih delavcev hoče Italija najeti za Somalijo, da bi tam gradili vojaške ceste proti abesinski meji.

Angleži in Nemci so sklenili pogodbo, s katero dobi Nemčija pravico, da zgradi brodovje, ki bo znašalo eno tretjino angleškega brodovja, torej dejansko 450.000 ton.

Plebiscit pripravljajo v Grčiji, če naj se Grčija spremeni v kraljevino ali če naj ostane republika.

Združenje bivših bojevnikov so v Avstriji razpustili, ker je delalo za nacionalno socialistično stranko.

Poljski delavci nameravajo stopiti v stavko v protest proti novemu volilnemu zakonu.

Ameriški predsednik Roosevelt je izdal zakonski načrt o socialnem zavarovanju. Brezposelnega zavarovanja bo deležnih okrog 25 milijonov delavcev. Brezposelni in dela nezmožni delavci nad 65 let stari bodo sprejemali iz zavarovalnega sklada 33 dolarjev na teden (okrog 1500 Din.) Zavarovalni sklad bo črpal svoje vire iz velikih dedščin, velikih daril in visokih dohodkov posameznikov.

Za obmejne utrdbe proti Nemčiji je izdala Francija 17 milijard Din. (Dva naša državna proračuna) 120 m. pod zemljo so zgradili trdnjave in železnice. Dolžina vseh telefonskih žic znaša 20 000 km.

Organizacijo „Boj“ je razpustil ban dravske banovine, ker je prekorajčila svoj po pravilih določeni delokrog s tem, da se je vmešavala tudi v politična vprašanja.

Za javna dela v naši banovini je ministrski svet dodelil 1 milijon Din. in sicer za regulacijo Save 200.000 Din. in za regulacijo Drave v dravski banovini 500 000 Din.

V Parizu in Lilleu so poljski delavci napadli poslaništvo, odnosno konzulat svoje države in zahtevali listke za prosto vožnjo v domovino, kamor jih je Francija izgnala kot nepotrebne, čeprav so jih nekoč z vladno pomočjo spravili v Francijo. V Lilleu so razbili vrata in pri vdoru ranili enega orožnika.

Delavke!

Borza dela v Soboti naznanja, da bo odslej vsako sredo najemala ženske delavke za delo v Franciji. Te delavke si bodo morale same plačati vožnjo od M. Sobote pa do kraja dela. Zato se naj prijavljajo samo take, katere imajo dovolj denarja za potne stroške, kateri bodo znašali 1450 Din. Vsaka delavka se mora izkazati kot sposobno za določeno ji delo. Biti mora zdrava. Dokazati mora, da je zaslužka res potrebna. Pri sprejemu mora pokazati krstni list in poselsko knjižico.

Opozarja se, da se moških delavcev zaenkrat še ne bo najemalo. Ko bo Borza dela dobila naročila tudi za moške, bo to pravočasno objavila v časopisih. Zato naj se moški ne prijavljajo in naj si ne delajo nepotrebnih stroškov ter poti.

Pohod Sokolov v Puconci.

Prijazne Puconci so doživele preteklo nedeljo svoj velik dan. Od vseh strani so prihiteli pripadniki Sokola, da z mlado sokolsko četo dostojno praznujejo njen prvi nastop, ki se je razvil v mogočno manifestacijo sokolske misli na naši vasi. Z ljutomersko godbo na čelu je v zgodnjih popoldanskih urah vkorakala mogočna sokolska armada v vas. Ko je bil stik veličastne povorke na telovadnem prostoru, je vse zbrane pozdravil v vznešenih besedah šol. uprav. br. Titan. Temu je sledil javna telovadba vseh oddelkov, med katerimi moramo posebej omeniti samozavestni nastop pečarovske dece, ljubke vaje z lutkami, ki jih je izvajala soboška deca, efektna izvedba „Hej trubači“ soboških članov in sila pester raznoterosti domačega naraščaja ter dece, ki so zbudile salve smeha. Ves program je pri izredno velikem številu občinstva zapustil velik vtis in namen prvega nastopa je bil v polni meri dosežen. Nesebičnim sokolskim delavcem, našelnici s. Sočič Darinki, tajnici s. Olgi Midičevi ter načelniku br. Flisar E. in drugim, vso priznanje in zahvalo, ki so s svojim požrtvovalnim delom pripomogli do tako lepega uspeha.

Po javnem nastopu se je razvila lepa in neprisiljena zabava na dvorišču gostilne Kološa.

Muzejsko društvo je ustanovljeno.

V nedeljo, 23. t. m. se je vršil v lokalu „Meščanskega doma“ ustanovni občni zbor „Prekmurskega muzejskega društva“ s sedežem v Murski Soboti. Lepa udeležba, zlasti s strani najvidnejših osebnosti, je odgovarjala, da je ideja za naš muzej zasnovana na resnično kulturnih potrebah. Obenem nam daje ta udeležba (46 navzočih, okrog 50 pa je bilo zastopanih, skupno doslej 96 članov) sklepati na najboljše uspehe pri delu.

Ob otvoritvi je pozdravil vodja občnega zbora gospod upravitelj Gumilar vse navzoče, zlasti pa zastopnike društev (g. prelata Kovačiča in g. Vrabla kot zastopnika mariborskega muzejskega in zgodovinskega društva, gospoda Štublja kot zastopnika učiteljske organizacije, gospoda Pertota kot zastopnika Sokola in Narodne odbrane) Sledilo je poročilo pripravljalnega odbora, v čigar imenu je podal j. Škrlak Vladimir pogled od ustanovitve društva do ustanovitve. Po tem poročilu je izpregovoril g. prof. Novak o programu nove organizacije. K poročilu je dodal g. Kovačič nekaj iskrenih besed v pozdrav novega društva, povdarjajoč pomen kulturnega dela v naši Krajini.

Po sprejemanju članov so se izvršile volitve, katerih uspeh je bil sledeči: predsednik Gumilar Franjo, šolski upravitelj v Lipovcih, podpredsednik Vilko Novak, profesor v Mariboru, tajnik Vladimir Škrlak, absolvirani jurist, blagajnik Rudolf Mušič, profesor v Murski Soboti, arhivar Andrej Šavli, šol. upravitelj v Predanovcih, knjižničar Ivan Želko, teolog, gospodar Janez Nemec, absolvirani jurist, odbornik brez mandata Miroslav Kokolj, meščanskošolski učitelj v Lendavi, revizorja: gg. sreski načelnik Gašpar Lipovšek in banski svetnik Koder Anton.

Na popoldanski seji, kjer se je ta odbor konstituiral, so bile izdane prve smernice bodočega dela, zlasti načrt za pridobitev lokala, kjer naj bi se hranila bodoča muzejska zbirka. Društvo je naletelo pri javnosti na splošno razumevanje in odobravanje. Prepričani smo, da bo v bodočnosti, zlasti njegov odbor, potrdil upravičenost zaupanja, s katerim vsi spremljajo njegovo delo.

Sreča te čaka! 7. julij 1935.

Skoraj še 10 dni nas loči do dneva, ko bodo naši neumorni Muraši zaigrali to pot tombolo, o kateri govorijo danes že vso Prekmurje. Naše tvrdke so s svojimi posredovanji pri različnih dobaviteljih preskrbele zelo krasne dobitke, ki bodo v okras marsikateri hiši. Tukajšnje agilne tvrdke so nam preskrbele nad 30 kompletnih oblek, nadalje naj omenimo trgovino z dvokolesi in radioaparati Štivan Ernesta, ki nam je priskrbel 1 radioaparat in 1 moško kolo Viktorija. Naša stara domača tvrdka dvokoles gosp. Alojzija Ritupera, je zastavila ves svoj vpliv pri svojih dobaviteljih in posrečilo se ji je, da je dobila 2 moških koles, 1 dirkalno kolo, eden

otroški bicikel, eden otroški voziček „Brenabor“ in še več drugih krasnih daril.

Zavedajoč se velikega cilja, ki ga podvzamejo naši sportaši z gradbo „Štadiona Viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja“, moramo požrtvovalnost omenjenih tvrdk dati v vzgled vsem tistim, ki mogoče še danes stojijo ob strani in ki bodo gotovo v zadnjem trenutku z svojim velikodušnim darom podprli akcijo.

Dobitki so razstavljeni v izložbah tukajšnjih trgovin: B. Ascher in Sin, stekleni in keramični izdelki, pri Kr. Hirschl, kolesa in pri Frim emajlirana posoda. Vsled pomanjkanja prostora so dobitki le delno razstavljeni in na vpogled ljudstvu. Celokupni dobitki pa bodo razstavljeni v dneh 29. in 30. junija v stari kavarni gospoda Faflik Alojzija, ter si bo lahko vsak sam ustvaril sodbo, da tombole z tolikimi dobitki še sploh ni bilo v Prekmurju.

Predprodaja kart se je že pričela in z ozirom na to, da se je dovolilo zelo pičlo število kart, opozarjamo, da se jih preskrbite že v predprodaji, da si ne boste delali potem nepotrebnih očitkov. Cena kartam je samo 2.—

DOMAČE VESTI

Murska Sobotica:

— Slovo. Te dni se poslavlja od nas graničarski kapetan I. kl. g. Tihoimir Lazarevič, ter odide na svoje novo službeno mesto v svojo ožjo domovino. Krog njegovih številnih prijateljev in vsi, ki so poznali g. kapetana, so z njegovim odhodom globoko prizadeti, saj si je znal s svojim vedno odkritosrčnim nastopom, z vedro družabnostjo prikleniti srca na se. V in izven službe vedno mož na svojem mestu, brezkompromisni nacionalist, Sokolborec, to so bile njegove odlike in to nam otežkoča slovo. Njegov poslovilni večer, ki je bil v stari kavarni Krona, ob sodelovanju sok. orkestra, je pokazal vse to v polni meri. K njegovemu slovesu so spregovorili sreski načelnik g. Lipovšek, starosta Sokola g. Pertot, podpredsednik društva za zgradbo pravosl. cerkve g. dr. Šumenjak i. t. d. Ko zapušča naše Prekmurje, mu želimo na njegovem novem službenem mestu, kar največ zadovoljstva in uspehov!

— Slehernik. Dram. odsek tuk. Sok. društva z vso intenzivnostjo pripravlja Hoffmannstalovega „Slehernika“

dinarja in ako pomislimo, da si za 2 dinarja lahko dobi 4.500 Din vreden radio in skoraj 2.000 dinarjev vredno kolo, bo vsak rad pohitel dne 7. julija 1935 v Mursko Sobotico, kjer ga čaka velika sreča.

Tombola bo v parku pred gradom. Ker je nad 1300 dobitkov, je začetek že ob 2 uri popoldne.

Neznan utopljenec.

Pred dnevi je našel v gozdu kraj Mure, na posestvu prof. Batjanijeve v bližini Tišine, kovač Kerec Franc iz Petanjci že na pol razpadajočo moško truplo. O tem so bili obveščeni tišinski orožniki, ki so uvedli preiskavo, vendar pa identitete ni bilo mogoče ugotoviti. Neznanec je imel na sebi jahalne hlače, v čigar žepih so našli samo nož z nemškim napisom. Na utopljenca ni bilo najti znakov nasilja. Po vseh znakih sodeč je bil neznanec star okrog 50 let. Pokopali so ga na petanjskem pokopališču. Truplo je najbrže Mura naplavila pri zadnji povodnji iz sosednje Avstrije.

v prevodu O. Župančiča, ki ga mislijo vprizoriti 6. julija zvečer pred rim. kat. cerkvijo. Režija in glavna vloga je v rokah g. prof. Potokarja, kar nam jamči za prvovrstno igro. Že danes opozarjamo vse, predvsem okoličane M. Sobote na to prireditve, ki obeta biti kulturni dogodek za vso našo pokrajino.

— Napredovanje. G. Jože Potokar, profesor na tuk. realni gimnaziji je napredoval v naslednjo višjo skupino. K napredovanju naše iskrene čestitke!

— Osebna vest. Uradnik pri tuk. sodišču g. Grobovšek je premeščen v Ptuj. K slovesu so mu priredili njegovi tovariši dobro uspelo odhodnico v restavr. Faflik. Odhajajočemu želimo na njegovem novem službenem mestu mnogo zadovoljstva!

— Sokolsko društvo M. Sobotica se zahvaljuje vsem, ki so na katerikoli način pripomogli, da je naš zadnji okrožni zlet tako lepo uspel. Posebna zahvala vsem darovalcem, ki so karkoli prispevali in darovali društvu. Bratska hvala vsem četam in društvom okrožja za sodelovanje. Zdravo!

Jan M. Razpotje.

Ali je bilo naključje ali kaj, stara ga je našla spečega pod oknom. V prvem hipu se je ustrašila, da se je mogoče zgodila nesreča. Ko pa je pridrsela tik njega in mu dvignila glavo z mokrih tal, je zavohala vino, ki je smrdelo iz njega. Jezno ga je spustila z rok in Laci je začuden spregledal. Še z nogo ga je brcnila in mu sknila skozi stisnjene zobe: „Svinja pijana“.

Laci jo ni slišal, le nejasno je čutil, da se krog njega nekaj dogaja. Zapeklo ga je v kolku in pesek mu je ščemel v obrazu. Potem ga je nekdo prijel okrog pasu in skoro na smeh mu je šlo, ker so mu pete tako čudno odskakovale in drsele po tleh. Nad sabo pa je kakor v daljavi zagledal očeta zaripel obraz. Le brke so bile velike, sila velike. Njih pri-

ostreni konci so se nekje izgubljali v temi. (Urh je vlekel svojega pijanega sina v delavnico in žena mu je svetila z visoko dvignjeno svečo skozi temno vežo.)

Slekla sta mu čevlje, odpela ovratnik in potegnila hlače z njega. Ko jih je Urh vrgel na bližnji stol, so se zakotalili srebrni novci po tleh. Različne velikosti... Medtem ko jih je Urh pobiral pa je stara stikala po Lacijevih žepih. In ne zaman! Nekaj zmečkanih bankovcev je privlekla na svetlo. Prsti so ji vstrepetali in kakor bi se nevidna roka vspela do njenega vratu in ga počasi stiskala, je trpela. Da ni to njen denar? Plašna slutnja je naenkrat z vso močjo butnila v njo. Najraje bi zakričala, udarila sina z vso močjo v pijani obraz, ki je negibno ležal pogreznjen v črtasti blazini, in mu izsilila priznanje, da je kradel njen denar. Urh se je zravnal.

V dlani so mu ležali kovanci. Pri mizi, ob brleči sveči jih je počasi prešteval.

„Dvesto dvajset...“

Žvenket denarja je padal v sunkovito hropenje. Laci se je nemirno premetaval po ležišču.

„Dvesto dvajset...“

Urh je majal z glavo. Odsev brleče luči je poskakoval po njegovi pleši. Boril se je s težkimi misli. Dvignil je glavo.

„Kje je dobil denar?“

„Ne vem...“

Žena je krčevito stisnila ustnice, kot bi se bala, da bi ji misli postale besede.

„Kje je le dobil denar?“

Urhove besede so bile trde in so silile krčevito v višino. Samozavest je bila v njih. V sebi je bil že našel odgovor.

In ko je ženi pogledal v obraz, kjer se je guba zarežala v čelo, kjer so oči gorele v sovraštvu, je vedel, da je denar bil njen. Sin ga je našel. Zvita glava! On ga je iskal leta in leta, a ga ni iztaknil. Prav se ji godi. Saj denar je prav tako njegov, kakor sinov, kakor ženin. Dolarje je požrla hiša. Kar jih je pa še ostalo, so pa dali za njivo tam pri pokopališču. Ta denar pa je njihov! Oba sta pomagala, da se je kopljal težko zaslužen denar. Siromašna miza, prestane jedi in še teh bore malo... Vsak dan sta metala težko prislužene novce v njeno nenasito dlan. Zjutraj ob prežgani juhi, opoldne pri zelju in še zvečer pri zelju... Laci si je pač sedaj vzel le majhen delež iz vseh preteklih let. Prav je tako! Le napiti se mu ne bi bilo treba. Ne tega ne bi smel. Mlad je še!

(Se bo nadaljevalo.)

— Štafetni tek skozi mesta M. Sobota za pokal župana gospoda Hartnerja se vrši v soboto, dne 29. junija 1935 opoldne ob pol 12. uri. Proga: Glavni trg—Slovenska ulica—Šolska ulica—Aleksandrova cesta—Glavni trg. Ekipo tvori 8 tekačev. Pravico do nastopa ima vsako prekmursko sokolsko društvo oz. četa, vsako prekmursko sportno društvo ter soboško vojaštvo. Prijave do 28. junija na naslov SK Mura.

— Prekmurski javnosti. Z obžalovanjem ugotavljamo, da vabila na naš ustanovni občni zbor, ki jih je oddal tajnik pripravljalnega odbora v Ljubljani na pošto, niso vsa dospela v roke osebam, ki so jim bila naslovljena. Prosimo vse tiste, ki imajo ljubezen in razumevanje za naše delo, naj ne zamerijo tega neprijetnega slučaja ter naj kljub temu pristopijo v našo organizacijo. — Prekmursko muzejno društvo. Fr. Gumilar l. r. predsednik, Škrlek V. l. r. tajnik.

— Šolska proslava. Na Vidov dan, po običajni službi božji, nastopi mladina tuk. osnovne šole v Sokolskem domu. Na sporedu zaključne proslave je igrice, pevske točke, deklamacije i. t. d. Prepričani smo, da bo tudi tokrat rešila naša deca svojo nalogo nad vse častno, za to opozarjamo predvsem stariše in prijatelje naše šolske mladine, da poset jo prireditev polnoštevilno.

— Kopališče. Dela pri našem kopališču se že bližajo koncu. Vsa betonska dela so že skoro izvršena. Sedaj se postavljajo kabine tako, da stojimo tik pred otvoritvijo kopališča, katero nam je bilo tako silno potrebno. Dan otvoritve bomo še pravočasno javili.

— Dva dijaka, sedmošolca realne gimnazije bi sprejela tekom počitnic kakršnokoli njima primerno delo tekom počitnic, eventuelno tudi instrukcije. Naslov dobite iz prijaznosti v tiskarni.

— Zaključek šolskega leta na drž. real. gimnaziji v Murški Soboti. Na drž. real. gimnaziji v Murški Soboti je bilo ob koncu šolskega leta 324 učencev, in sicer v 1. razredu 76 dečkov in 36 deklic, v 2. razredu 58 dečkov in 26 deklic, v 3. razredu 53 dečkov in 20 deklic, v 4. razredu 41 dečkov in 14 deklic. Šolsko leto je uspešno zaključilo 157 dečkov in 63 deklic, popravni izpit ima 53 dečkov in 26 deklic, razreda pa ni dovršilo skupno 8 dečkov in 7 deklic, tako da jih je padlo 15, torej 4,63% vsega dijaštva. — Poleg tega je delalo na zavodu izpite 54 privatistov, uspešno 39, popravni izpit jih ima 10, izpita ni napravilo 5 privatistov. — K nižjetčajnemu izpitu je bilo pripuščenih 50 rednih četrtošolcev in 5 privatistov, polaganja izpitov je bilo oproščenih 10, izpiti se zaključijo 27. junija. — Za prihodnje šolsko leto je priglasi-nih nad 100 prvošolcev, ki bodo polagali sprejemne izpite 1., 2. in 3. julija. 1. julija bodo delali izpit oddaljenejši, 2. učenci iz Murske Sobote, 3. julija pa vsi ostali.

— Karte za veliko tombolo dne 7. julija 1935 se že dobijo v vseh trgovinah v Murški Soboti. Za Din 2.—lahko dobite radio-aparat, kolo znamke Viktorija, Opel, Dürkopp, obleke itd. 1250 dobitkov! Pohitite!

— Nesreče. Sin agrarnega inter-senta Karas Jožef iz Cerkvene ulice je tako nesrečno padel v cerkvi, da si je zlomil levico. — Dninarica Ropoša Terezija doma iz G. Slaveč je bila na potu v bolnico, da ji odvzamejo obveze z izpahnjene desnice. Med potoma pa jo je povozil kolesar in si-rola si je zlomila še levico. — Felkar Sidonija iz Otovci je padla na koso in si prerezala vso levo dlan. — Tež-ke notranje poškodbe je dobil pri padcu z voza Gostanj Matjaž posest-nik iz Odranec. — Slamorenica je zmečkala prst 4 letnemu Ros Marku iz Bučani. — Berden Peter dninar iz Kobilja je pred dnevi mrl v Topla-kovem mlinu. Proti večeru so prišli v mlin trije mu neznani fantje, ki so Berdena iz lahkomišelnosti tako ne-srečno sunili, da je dobil roko med vrteče se kamne. Z zmečkanimi prsti je moral v bolnišnico. — Vsi pone-srečenci se zdravijo na kirurškem od-delku tuk. bolnišnice.

— Smrt kosi. Po dolgotrajni za-hrbtni bolezni je nenadoma preminul godbenik g. Sipoš Ladislav. Pokojni je bil član godbe Baranja, od usta-novitve in vse do zadnjih dni pa se je z vso ljubeznijo udeleževal tudi pri naši mestni godbi. Na njegovi zadnji poti ga je spremljala godba kakor tudi njegovi številni znanci in prijatelji. Pokojni zapušča poleg vdo-ve tri nepreskrbljene otroke. Ob tej priliki se godba Baranja zahvaljuje vsem onim, ki so na katerikoli način z darovi pripomogli, da so svojega nepozabnega tovariša mogli dostojno pokopati.

— Osebna vest. Poročila sta se 10. 6. 1935. orožniški narednik in komandir stanice Klarija — Banat — g. Ščančar Štefan iz Melinac, z pošto uradnico gospodično Anico Pozojevič. Mnogo sreče!

— Mačkovci. Tukajšna sokolska deca se prav pristrčno zahvaljuje gospodu poslancu za uslugo, ki ji jo napravil ob priliki okrožnega zleta v M. Soboti. Ko so naši malčki utrjeni zapuščali po nastopu telovadišče, jih je že čakal na Lendavski cesti avto g. poslanca, ki jih je odpeljal nazaj v Mačkovce. Še enkrat: najlepša hvala! Zdravo!

— Brezovci. Sokolska četa v Bre-zovcih priredi v nedeljo, dne 30. VI. 1935 ob 15. uri pri gosp. Benčec Arpadu, gostilničarju v Lemerju igro „Babilon“, na katero se vsi najvljud-neje vabijo. Vstop. 3 Din. Po igri prosta zabava s plesom.

— Vzorna gnojišča. Sedaj je čas za vlaganje skupnih prošenj za bano-vinski prispevek za napravo vzornih gnojišč. Vsa potrebna navodila in obrazce za prošnje se dobijo pri kmet. referentu na sresk. načelstvu. Pred-nost imajo selekcijska in kmetijska društva ter podružnice.

— Premovanje plemenskih ko-njev za oba sreza bo 16. avgusta tl. ob 1/2 9 predpoldne v Beltincih pod običajnimi pogoji. Premovalo se bo le mrzlokrvne konje. — Istočasno se vrši tudi pregled in izbira plemen-skih mrzlokrvnih in toplokrvnih kobil

za vpis v rodovniške knjige, kakor izbira žrebčkov za vzgojo za ple-menske žrebce, za katere se prizna vzdrževalnina.

— Čebelarska podružnica v Bo gojini bo imela dne 30. junija po maši, v žoli ustanovni občni zbor. Vabimo vse člane podružnice, da se občnega zbora udeležijo. — Pripravljalni odbor.

— Noršinci. Tukajšnja prostovolj-na gasilska četa vprizori na „Petrovo“, dne 29. t. m. burko: „Trije vaški svetniki“, v režiji g. Lončar Franca. Igra bo vprizorjeva na prostem, pri g. Žilavec Janezu trgovcu v Noršincih. Začetek je ob pol 3 uri. Po igri bo plesna veselica. Čisti dobiček je na-menjen za nabavo in renovacijo ga-silskega orodja.

Gornja Lendava:

— Blagoslovitev praporja PJS. V ponedeljek 24. t. m. se je izvršila ob 17. uri popoldan pred cerkvijo slovesna blagoslovitev in razvitje pra-pora P. J. S. Slavnosti so prisostvo-vali razen članov P. J. S. učenci oko-liških šol s svojim učiteljstvom in občinstvo. Blagoslovitvene obrede je opravil g. kaplan Rataj. Zastavi je kumovala g. Lukmanova, soproga tuk. zdravnika. Po blagoslovitvi je kumica izročila v kratkem primernem nagovo-ru zastavo poverjenici P. J. S. gđc. Župan Danic. Slednja pa je po na-govoru na člane P. J. S. dala zasta-vo predsedniku g. Beloglavec Vili-baldu, ki je v lepem vspodbudnem govoru izročil zastavo zastavonoši Gjergjek Ludviku, učencu 6. razreda z nalogo, da zvesto čuva sveti prapor P. J. S., ki je ponos mladim stražar-jem in čuvaricam našega morja. Zasta-vonoša je sprejel in poljubil zastavo ter svečano obljubil, da bo zvesto varoval zastavo do poslednjega diha in klical slehernemu Jugoslovenu: „Čuvajmo naše morje“. Nato je sle-dila deklamacija o morju in petje himne P. J. S. in drž. himne. Članica Ropoša učenka 6. razr. se je v imenu P. J. S. zahvalila kumici za izkazano naklonjenost in ljubezen ter ji izročilo v znak hvaležnosti krasen šopek cvet-lic. Botra je svoje „čuvarje“ nato po-gostila z sladkim prigrizkom, a vso učiteljstvo pa povabila na okrepčila k gostilničarju Maršiku. Člani P. J. S. so končno v mimohodu pozdravili svojo zastavo in nato na čelu nje od-korakali na šol. dvorišče, kjer je bil razhod. Vsem bo ostala slovesnost v lepem spominu, zlasti mladina bo pristopila k P. J. S. in se oklenila lepega praporja in klicala slehernemu državljanu: „Čuvajmo naše morje!“

Prodaja živil.

Z odlokom kraljevske banske uprave dravske banovine v Ljubljani VI. No. 14632/30 z dne 7. junija 1935 smo prejeli razpis ministrstva social-ne politike in narodnega zdravja S. br. 15151 z dne 29. V. 1933, ki se glasi:

„V svrhu reguliranja prodaje ži-vil na teritoriju dravske banovine se naroča, da se živila ne smejo zavijati v časopisni in drugi tiskani papir, temveč samo v to namenjeni papir.“

Vsled tega opozarjamo vse člane trgovce z živili na gornji razpis, da se v svrhu izogiba kazenskih posledic čim vestnejše ravnaajo po njem.

Med tednom

DOMA

Skupina bolgarskih železni-čarjev je obiskala Slovenijo, kjer so jim povsod priredili pristrčen sprejem.

Taborišče za brezdelce, be-rače in brezdomce nameravajo usta-noviti v Dravski banovini. V ta na-men bi kupili krupsko graščino pri Semiču, kjer naj bi bili zaposleni ti interniranci pri poljskih delih.

V niški kaznilnici so se upri kaznenci. Straža je z orožjem nasto-pila proti kaznencem ter sta bila dva ubita, trije pa lahko ranjeni.

V Mariboru so v ponedeljek zjutraj obesili roparskega morilca Juhanta, ki je umoril svojega prija-telja Hacina zaradi borih 150 Din.

DRUGOD

Pri letošnji žetvi v Italiji ne bodo smeli uporabljati strojev. S tem hočejo omiliti brezposelnost poljskih delavcev.

V Vera Cruz (Mehika) je prišlo do krvavega obračunavanja med kmeti, ko je bilo treba voliti nekega župa-na. Osem ljudi je bilo ubitih, mnogo pa ranjenih.

Silen požar je izbruhnil v Pe-ševanju (Indija), ki je upepelil nad 300 hiš.

V veliki tvornici razstreliv v Reinsdorfu (Nemčija) je izbruhnila silna eksplozija. Po uradnih ugoto-vitvah je bilo 68 delavcev ubitih, 34 pa jih pogrešajo tako, da znaša skupno število smrtnih žrtev 102. V bolnicah je še sedaj 83 hudo ranje-nih, 628 oseb pa je dobilo lažje po-škodbe. Eksplozija je torej neposred-no prizadela nad 800 ljudi.

Abesinski cesar je daroval predsedniku poljske republike pre-krasnega leva, ki so ga v Varšavo prepeljali v posebni kletki.

Meseca julija bo prispelo v naše vode angleško sredozemsko brodovje kjer ostane mesec dni.

GASILSTVO:

Borejci. Gasilska četa Borejci je pred kratkim vprizorila igro „De-seti brat“, ki je v moralnem ka-kor v materialnem pogledu, prav dobro uspela.

Romanje na Oplenac. Vse to-variše gasilce, a zlasti predsednike čet ponovno opozarjamo na našo toza-devno okrožnico s prošnjo, da pridno nabirajo med narodom udeležence za romanje in da te pravočasno prijavijo župni upravi.

SOKOL

Čuvajte Jugoslavijo!

Župni izlet Mariborske Sokolske župe v Dolnji Lendavi, združen z razvitjem prapora, ki ga je blagovolil podariti društvu Dolnja Lendava Nj. Vel. Kralj Peter II., bo v nedeljo dne 7. julija 1935.

Na progi M. Sobota—Ormož bo vozil ta dan poseben vlak z odhodom iz Murske Sobote ob 4 uri in odho-dom iz Dolnje Lendave ob 22 uri ter povratkom v Mursko Sobotu ob 0.56. Članstvo edinic ob progi M. Sobota—Hodoš bo imelo v Murški Soboti pripravljena prenočišča, če

prijave za iste prispejo vsaj 5. VII. 1935 društvu Murska Sobota. Br. edicije okrožja naj se točno drže navodil izdanih v prejšnjih okrožnicah in okr. društva Dolnja Lendava št. 2. Končne prijave za udeležbo v Dolnji Lendavi pošljite preko okrožja, kjer tudi lahko navedete, če rabite v Murski Soboti prenočišče.

Vožnja je za vse udeležence polovljena.

Člani sokolskih edinic potujejo po skupnem „Uverenju“; ostali pa kupijo na vstopni postaji železniško legitimacijo.

V soboto dne 6. julija 1935 bo dram. odsek Sokolskega društva Murska Sobota vprizoril pred rim. kat. cerkvijo v Murski Soboti igro „Šleherik“; udeleženci župnega zleta imajo tako lepo priliko za poset.

Kr. banska uprava Dravske banovine je s svojim odlokom br. VI. 3681/1 dovolila članstvu Sokola Kraljevine Jugoslavije 50% popusta na taksah in stanovanju v zdravilišču Rogaška Slatina.

Ob prihodu v zdravilišče se mora vsak izkazati z redno člansko legitimacijo, potrdilom zdravnika, da je potreben zdravljenja v tem zdravilišču in končno z potrdilom pristojne davčne uprave o višini neposrednega davka. Popust dobe samo oni, ki plačajo manj kot 1000 Din neposrednega davka.

Zdravo!

Uprava okr. in s. d.
Murska Sobota.

Mura : Drava 3 : 1 (1 : 0)

Dne 20. junija t. l. na Telovo se je odigrala prijateljska tekma med obema kluboma. Tekma je bila temperamentna in napeta prav do konca. Kljub temu, da je bila ostra, igralci niti za trenutek niso pozabili na vrhovno načelo vsakega sportnika „fair play“. Domači so imeli zlasti v drugem polčasu nekaj več od igre, zaslužen zmagali in predvedli lepo kombinacijsko igro. Pogrešali pa smo v napadu odsotnega Novaka, ki je bil slabo zamenjan. Simpatično moštvo Drave je zapustilo dober vtis, moštvo lepo napreduje, odlikoval se je predvsem vratar, ki je branil v velikem stilu.

Sodil je g. Turk objektivno, ni pa priznal domačim regularen gol, ki ga je branil vratar že za golovo črto.

V predtekmi rezerv so prevladovali domači, vendar radi velike smole in neodločnosti pred golom niso mogli to številčno izraziti. Rezultat 2 : 1 (2 : 0) za Muro.

Mura : Panonija 12 : 0 (7 : 0)

Podsvezna tekma. Mura, ki je nastopila brez Debelaka I. in Novaka, je bila absoluten gospodar na polju. Kot celota pa kljub temu ni napravila prepričevalnega vtisa. Tako je napad zaradi nepotrebnega zavlavljanja in igračkanja ter sebične igre nekaterih napadalcev, zaigral mnogo dragocenih pozicij. Krilci so bili dobri, branilski par je opravil svojo nalogo v zadovoljstvo, vratar se je „dolgočasil“. V splošnem se je videlo, da moštvo ni vzelo današnje naloge z najresnejše strani in je igralo precej brez volje in ambicije. Panonija je igrala podrejeno vlogo, defenzivno, vendar zelo požrtvovalno. Zlasti v drugem polčasu so bili vsi igralci v kazenskem prostoru in ogorčeno branili svoje svetišče. Najbolji mož je bil vratar, ki je ubranil nešteto nevarnih žog. Sodil je g. Turk.

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murski Soboti.

Neupravičene zahteve Kreditornih društev ob poravnalnih postopkih.

Celjsko Združenje je imelo mnogokrat priliko slišati pritožbe onih članov, ki so spričo težkih gospodarskih razmer zašli v plačilne težkoče, da morajo plačevati poleg terjatev upnikov in sodno odmerjenih stroškov še stroške za razne posrednike in raznih društev za zaščito upnikov. Udomačila se je razvada, da zahtevajo ti posredniki gotova plačila, provizije in honorarje in potnine za razne „strokovnjake“, ki pregledujejo zaloge itd. Te zahteve so neupravičene, ker ne upniki, kakor tudi ne dolžniki ne smejo biti prikrajšani pri varovanju svojih interesov.

Društva za zaščito upnikov nimajo pravice zahtevati v poravnanih postopanih plačilo svojih stroškov od dolžnika. Za slučaj, da se je dolžnik v poravnalnem postopanju zavezal plačati stroške organizaciji za zaščito upnikov, sme zahtevati v treh letih od dneva plačil povrnitev plačanih stroškov.

Skoraj pri vseh sodnih poravnava nastopajo tuzemske in inozemske organizacije za zaščito upnikov, ki zahtevajo od dolžnikov plačilo stroškov, katere imajo radi udeležbe pri poravnalnem postopanju. Ti stroški znašajo običajno 3—6% od prijavljenih brutto terjatev in so včasih tako visoki, da onemogočijo dolžniku izpolnitev v poravnavi prevzetih obveznosti.

Po zakonu o poravnavi izven konkurza, pa organizacije za zaščito upnikov niso upravičene zahtevati od dolžnikov plačila teh stroškov in sme dolžnik te plačane stroške v treh letih od dneva plačil zahtevati nazaj.

Lekarne smejo prodajati samo pomožna sredstva za zdravljenje.

Dostikrat se čuje iz vrst trgovstva, da se prodajajo v nekaterih lekarnah tudi predmeti, ki nimajo z zdravilstvom nobene zveze. Zaradi tega se je obrnila na bansko upravo tudi Zbornica za TOI in banska uprava je sedaj izdala okrožnico na vsa sreska načelstva in poglavarstva, da pazijo na strogo izvajanje razpisa ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje, glede prodajanja blaga v lekarnah. Iz ministrskega razpisa nedvomno izhaja, pravi okrožnica banske uprave, da spada v področje lekarn samo prodaja blaga, ki služi za pomožno sredstvo za zdravljenje, nikakor pa ne blago, ki z zdravljenjem nima zveze. Lekarnam zato ne pripada prodaja likerjev, rum, parfuma, običajnih sladkorčkov, neoficinalnih vin, sportnih predmetov, malinovca na debelo itd. To blago so upravičeni prodajati samo trgovci z mešanim blagom, galanterijo in kozmetiko. Vedno je razločevati pri blagu, ki je predmet prostega prometa in ki ni pridržano kakemu koncesion-

ranemu obratu, da se sme s takšnim blagom trgovati v obrtnih podjetjih neomejeno, v lekarnah pa samo pod vidikom § 1. točke 14 obrtnega zakona, če namreč gre za predmete, ki veljajo kot pomožna sredstva za zdravljenje.

KMETIJSTVO

Nekaj o naši svinjereji.

Silost za svinje.

(Na željo več posestnikov, ki so si že zgradili silose za svinje in še nameravajo graditi, ponatiskujemo lansko leto v tem listu priobčeno razpravo o silosih za svinje.)

5.) Velike važnosti za naše razmere pa je ensiliranje *tikev*. Tikve, katerih se tu dosti pridela, se ne držijo dolgo, ensilirane skupno z otavičem ali deteljco pa se dolgo držijo in dajo prav dobro hrano za svinje.

Silo se mora napolniti v enem dnevu. Če se mora delo prekiniti, se mora že stlačeno krmo v jami provizorno pokriti in ko se polnjenje nadaljuje, se mora to plast odstraniti, kar delo le komplicira.

Na drobno zrezane za ensiliranje namenjene rastline se mora v silosu pri polnjenju sproti tlačiti. Ko je silo napolnjen, se ga pokrije, da ne bo imel zraka dostopa. Sveža strnišna repa in burgundija se prve dni tako peni, da te pene prederejo pokrov in stečejo iz silosa. S tem pa gre dosti hranilnih snovi v izgubo. Da se to prepreči, se pokrije stlačeno repo z debelo plastjo plev, ki ta izstopil sok in pene posrkajo. Te pleve se lahko potem pokrmijo. Pleve se potem pokrije s par košarami trave ali plevla, to pa z 20—30 cm debelo plastjo ilovice zmešano s sečko ali plevami. Seveda se mora ta plast tudi dobro stlačiti in dnevno, dokler se vseda, politi z vodo, da ne pride na tem pokrovu do razpok.

Kakšna naj bo silo-jama za svinje?

Ta naj ne bo prevelika. Dnevno se lahko polaga svinjt 1—5 kg skvašene krme, kakor je pač svinja težka in stara.

Ko se jama odpre, se mora gornja plast dnevno vporabiti, da se ta na zraku ne pokvari. Zato je bolje napraviti globlje jame in ožje, ter več, toda manjših.

Tudi pri teh silosih se mora paziti na talno vodo. Graditi se sme le tako globoko, da ne doseže podstavek (fundament) talne vode. V nižini, kjer se višina talne vode jako menja, mora biti talna plošča silo-jame tembolj močnejša, da ne vdere v kakem deževnem letu voda v silo, ki lahko vse pokvari.

Navadni mali silo bi lahko imel 1 m v premeru ter bi bil 150 m globok. Delalo bi se ga lahko z spažami (modeli) kakoršne imajo za zgradbo studencev. Za ncsilno (podlago) ploščo se vzame cement v razmerju 1 : 8 obod pa v razmerju 1 : 5. Pri poročljivo bi bilo primešati betonu „cerezit“ ali kako drugo podobno sredstvo, ki preprečuje sprejem vlage. Notranjost se mora zglatiti z cementom v razmerju 1 : 2.

Sreski kmet. odbor v M. Soboti je dal izdelati lesene spaže (modele), katere lahko dobi vsak, ki hoče graditi svinjski silos, na posodo. Ti imajo v premeru 1 m 20 cm v notranjosti in so 2 m. visoki. Po teh modelih napravljeni silosi imajo 2 in 1/4 kbm prostornine. Tudi načrte za take silose ima sresk. kmet. odbor.

Banska uprava daje istotako kot za druge silose po 50 Din za kbm subvencije, ki je zgrajen po njegovem načrtu.

Nekaj o delovanju zveze naših živinorejskih selekcijskih organizacij.

(Nadaljevanje.)

Najboljša rodovniška plemenjaka sta bila A 8 Viktor v Predanovcih in A 15 Leo v Lakoš Kapci.

Viktor, ki je star danes že šest let in tehta nad 1100 kg še vedno plemeni kljub veliki težini in starosti.

Leo, ki je bil za par mesecev mlajši, je tehtal 1400 kg, ta je bil pozimi prodan. Plemenil je do zadnjega.

Ta dva tako težka in tako stara plemenjaka nista potlačila ne ene krave; imata pa prvovrsten naraščaj.

Ta dva slučaja omenjam še posebno radi tega, ker naši živinorejci pravijo, da stari in težki biki niso več sposobni za plemo.

Poročilo načelstva je bilo sprejeto brez debate.

Na dnevnem redu je bila tudi sprememba pravil zveze v toliko, da se prenese sedež zveze iz Beltinci v M. Soboto. V Beltincih ni namreč nobenega člana načelstva, ki bi prejemal pošto, radi česar je prišlo pri poslovanju in dostavi pošte že večkrat do zmed. V M. Soboti pa je vsa uprava zveze, torej spada tudi sedež v M. Soboto, ki je tudi naravno središče tega okoliša.

Po živahni debati je bil ta predlog sprejet.

Potek skupščine je bil prav živahen. Prepričani smo, da pri takemu zanimanju za te organizacije od strani živinorejcev, mora priti tudi do zaželenih uspehov.

Prodajam dobro ohranjeno MLATILNICO

„Maršal 42 col.“

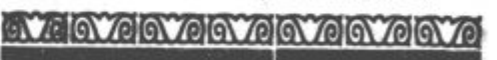
Naslov: Obál Evgen, mlin Pertoča, p. Rogaševci.

Bukova drva! Ugodnost nakupa. Naznanjam interesom, da nudim do 60 klafter najlepših bukovih drv iz svojega gozda po najnižji ceni na oddajo. Herceg Franjo, pos. Ormož.

Kupim malo posestvo 6—8 orolov dobre zemlje s hišom in z gospodarskim poslopjem, kar pa mora biti v bližini cerkve v najboljšem stanju. Najraje bi kupil v soboški okolici. Plačam takoj. Ponudbe z točnim opisom, pošljite najkasneje do 4. julija na naslov: KEREK MIHAEL, Kruplinski 46. p. G. Lendava.

Jabolčnica

prvovrstna, se prodaja v vsaki količini. Poizve se v Murski Soboti, Lendavska 19.

Naznanilo.

Cenj. prebivalstvu Prekmurja naznanjam, da imam v zalogi še nekaj gotovih

nagrobni spomenikov.

Oddam jih na vložno knjižico Kmečke posojilnice, Občinske posojilnice v M. Soboti in Prekmurske banke. Novonaročene in po načrtih izdelane spomenike so pri tem izključeni.

Josip Močnik

obl. konc. isp. kamnoseški mojster

MURSKA SOBOTA.

